

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА/ SPECIAL EDUCATION
(назва освітньої програми)

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
(шифр, назва)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр, назва)

Освітня кваліфікація: **Доктор філософії (PHD) зі спеціальності
016 Спеціальна освіта**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

Протокол № 16 від 24 грудня 2022р.

Освітньо-наукова програма вводиться в дію
_____ 2022 р.

Ректор

Сказав: № 430 від 24 грудня 2022 р.)

Анатолій ЦЬОСЬ

Луцьк – 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки докторів філософії у галузі знань 01 Освіта/педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою ВНУ імені Лесі Українки у складі:

1. **Кузави Ірини Борисівни** – доктора педагогічних наук, професора, завідувачки кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Волинський національний університет імені Лесі Українки, *гарант освітньо-наукової програми*.
2. **Сидорук Ірини Ігорівни** – доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Волинський національний університет імені Лесі Українки.
3. **Сергєєвої Валентини Федорівни** – кандидата педагогічних наук, доцента кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

1. Бондар В.І. – доктор пед. наук, проф., академік НАПН України Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
2. Фаст О.Л. – канд. пед. наук, доцент КЗВО „Луцький педагогічний коледж” Волинської обласної ради;
3. Дацюк О.Я. – директор Крупівського НРЦ.

Освітня програма погоджена вченою радою факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи і затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженими Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол № 5 від 16 грудня 2022 р.)

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Лист-погодження освітньо-наукової програми

Голова методичної комісії факультету
педагогічної освіти та соціальної роботи Валентина ВІТЮК

Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти Ірина КУЗАВА

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності

016 Спеціальна освіта

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Освітня кваліфікація	Доктор філософії (PHD) зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
Професійна кваліфікація	-
Офіційна назва освітньої програми	Спеціальна освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, термін навчання – 4 роки, 60 кредитів ЄКТС – обсяг освітньої складової програми
Наявність Акредитації	Акредитується вперше
Цикл/рівень	НРК України - 8 рівень QF - ЕНЕА - третій цикл EQF - LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст (у т.ч. за іншою спеціальністю)
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 01 вересня 2023 року до наступної акредитації (4 роки) (орієнтовно 2027 р.)
Інтернет- адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya
2 – Мета освітньо-наукової програми	
<i>Метою освітньо-наукової програми є: підготовка висококваліфікованих докторів філософії зі спеціальної освіти, здатних до самостійної науково-дослідницької діяльності у галузі спеціальної та інклюзивної освіти; розвиток у здобувачів освіти фундаментальних дослідницьких навичок у предметній сфері, підтримання їх у виконанні оригінальних наукових досліджень, спрямованих на отримання нових наукових знань, розширення та переоцінку існуючого досвіду у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</i>	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність 016 Спеціальна освіта. Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії включає: – 44 кредити (73,3%) нормативних освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки; – 16 кредитів (26,7%) вибірових освітніх компонентів. Загальний обсяг освітньо-наукової програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Об'єктом вивчення є: методологічні підходи, теоретичні засади, інноваційні технології, педагогічна ретроспектива розвитку спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та

	за кордоном. Цілі навчання: – опанування концептуальними та методологічними знаннями у сфері спеціальної та інклюзивної освіти з урахуванням мультидисциплінарної диференціації наук про освіту; – оволодіння здатністю розв'язувати комплексні проблеми у професійній та дослідницько-інноваційній діяльності; – оволодіння здатністю до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей у сфері спеціальної та інклюзивної освіти з дотриманням правил академічної доброчесності; – оволодіння здатністю ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові проекти щодо корекційної підтримки та освіти осіб з особливими освітніми потребами, презентувати їх широкій науковій спільноті, виявляючи лідерські, комунікативні, дослідницькі, педагогічні якості та впроваджувати їх в освітню практику; – оволодіння здатністю до безперервного саморозвитку і самовдосконалення, відповідальністю за навчання різних категорій громадян, зокрема з особливими освітніми потребами. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, термінологія, концепції провідних науковців у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, принципи, методи, що формують загальні та спеціальні компетентності майбутніх викладачів та докторів філософії у галузі 01 Освіта /Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта. Методи, методики, технології, інструменти та обладнання: дослідницькі, інформаційно-комунікативні, психолого-педагогічні, статистично-математичні методи аналізу, синтезу і оцінки проблем у сфері спеціальної та інклюзивної освіти; сучасні методики і педагогічні технології навчання, виховання і корекційно-розвиткової допомоги особам з особливими освітніми потребами; бібліотечні ресурси та мережеві технології; комп'ютерне мультимедійне обладнання, інтернет-ресурси.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма доктора філософії має академічно-дослідницьку, дослідницько-інноваційну спрямованість
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 016 Спеціальна освіта В освітньо-науковій програмі акцент зроблено на інтеграції освітньої та наукової складових підготовки доктора філософії через розвиток у здобувачів освіти вмінь ініціювати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес наукового дослідження у сфері спеціальної та інклюзивної освіти шляхом реалізації науково-методичного або прикладного завдання з дотриманням належної академічної доброчесності. <i>Ключові слова:</i> спеціальна освіта, інклюзивна освіта, корекційна педагогіка, діти з особливими освітніми потребами, науково-дослідна діяльність.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма інтегрує освітню та наукову складові. Освітня складова скерована на вивчення науково-теоретичних та прикладних навчальних курсів, пов'язаних із плануванням, розробкою та реалізацією дослідно-експериментальної роботи та підвищенням її ефективності,

	формування викладацьких комунікативних та аналітичних компетентностей. Наукова складова програми передбачає проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну і практичне значення у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема корекційної та інклюзивної педагогіки, теорії і методики навчання, виховання, розвитку, корекційної допомоги (підтримки) дітей і дорослих із особливими освітніми потребами. Освітньо-наукова програма містить обов'язкову та варіативну складові. Обов'язкова частина включає дисципліни циклів загальної та професійної підготовки. Цикл загальної підготовки спрямований на формування у здобувачів освіти: загального наукового світогляду у формі понять, концепцій, принципів та їх використання для пояснення фактів і прогнозування результатів науково-дослідної роботи; універсальних навичок проєктної діяльності, реалізації дослідницько-експериментальної роботи та підвищення її ефективності із дотриманням норм академічної доброчесності; компетентностей з іноземної мови (англійської), достатньої для розуміння, презентації й обговорення результатів дослідження з широкою спільнотою відповідно до специфіки спеціальності 016 Спеціальна освіта, професійних компетентностей викладача, здатного до безперервного саморозвитку і самовдосконалення. Цикл професійної підготовки орієнтує на формування у здобувачів освіти передових концептуальних знань, новітніх теорій, технологій, методології вивчення теоретичних і прикладних проблеми у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, поглиблену підготовку у формуванні дослідницьких навичок докторів філософії зі спеціальної освіти. Унікальність програми складає: - урахування регіонального та всеукраїнського аспектів підготовки фахівців для викладання дисциплін зі спеціальної та інклюзивної освіти осіб із особливими потребами, потреб та інтересів стейкхолдерів; - забезпечення можливості проектування індивідуальних освітніх траєкторій аспірантів; наступності проведення наукової роботи на першому, другому та третьому рівнях вищої освіти, науково-прикладного характеру навчання та проведення дослідження; - надання взаємодопомоги науковій спільноті кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, що має значний практичний досвід роботи в таких галузях, як корекційна психопедагогіка, логопедія, інклюзивна педагогіка тощо. Програма передбачає можливість проходження наукового стажування в іноземних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою працевлаштування є заклади освіти, установи, центри, підпорядковані Міністерству освіти і науки України. Відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій»(ДК 003:2010 зі змінами) на підставі Наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського

	господарства № 1574 від 18.08.2020 р., здобувач PhD після закінчення навчання за освітньо-науковою програмою «Спеціальна освіта» може займати відповідну посаду наукового чи науково-педагогічного працівника: 2310.1 Професори та доценти; 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2320 Викладачі професійних навчально-виховних закладів, професійно-технічних навчальних закладів; 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання), (у т.ч. і спеціальних методів навчання); 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання; 2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання; 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання. Займати посаду педагогічного працівника: 1210.1 Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру; 1210.1 Керівник (директор, начальник) закладу спеціалізованої освіти; 1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники; 2340 Вчитель з корекційної освіти; 2340 25160 Вчитель-дефектолог; 2340 25161 Вчитель-логопед.
Подальше навчання	Доктор філософії може продовжувати освіту за науковим рівнем доктора наук, отримувати будь-які інші форми освіти, підвищувати кваліфікацію, займатися самоосвітою, брати участь у постдокторських програмах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Орієнтоване на наукові інтереси аспірантів, студентоцентроване та проблемно орієнтоване навчання, електронне навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання здійснюється у формах: <i>аудиторної</i> (лекційні, практичні, семінарські), <i>позааудиторної</i> (індивідуальні консультації, написання та захист проєктів, педагогічна практика, науково-дослідна робота, написання дисертаційної роботи), <i>самостійної роботи</i> – докторського семінару, майстер-класів, вебінарів, із застосуванням <i>методів навчання</i> – проблемного, проблемно-пошукового, інтерактивного навчання (диспути, дискусії, круглі столи, тренінги, мозкові атаки, презентації, ділові й рольові ігри тощо). Освітній процес в аспірантурі передбачає елементи дистанційного навчання і носить змішаний характер, що реалізується через офлайн і онлайн роботу з науковим керівником та іншими науково-педагогічними працівниками. Заняття переважно відбуваються у формі колективної, групової та індивідуальної взаємодії. Обов'язковим є <i>науково-дослідницька діяльність</i> аспіранта шляхом участі у наукових семінарах, конференціях різних рівнів, підготовки публікацій у наукових фахових виданнях України та зарубіжжя, наукових і соціальних проєктах, підготовки та захисту дисертаційної роботи.

Оцінювання	<i>Освітня складова програми.</i> Оцінювання дозволяє виявити рівень опанування здобувачами освіти освітньої складової програми і відбувається за результатами поточного і підсумкового контролю у вигляді заліків, екзаменів, звітів про практику, попереднього обговорення дисертаційної роботи у формі фахового семінару. Система оцінювання знань за дисциплінами складається з поточного та підсумкового контролю. Підсумковий контроль успішності навчання здобувача проводиться у формі: екзамену та / або заліку – за результатами вивчення дисциплін, передбачених навчальним планом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами. <i>Наукова складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць (написання та публікація наукових статей у фахових виданнях, індексованих закордонних виданнях (Scopus та Web of Science), підготовка тез доповідей та усних презентацій), участь у конференціях, семінарах із проблем фахового спрямування, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Наукове керівництво роботою аспіранта над дисертацією здійснює один або два наукових керівники, які призначаються з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем з урахуванням кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності за третім рівнем вищої освіти. Вони систематично надають консультації щодо змісту і методології наукових досліджень. Аспіранти беруть участь у міжнародних та транскордонних наукових дослідженнях, у рамках реалізації принципів академічної мобільності проходять навчання і стажування в зарубіжних ЗВО. Інформація щодо критеріїв оцінювання є доступною на сайті ВНУ імені Лесі Українки, а під час вивчення кожної дисципліни окремо надається конкретно в силабусах навчальних дисциплін. Атестація здобувачів освіти здійснюється у вигляді публічного захисту дисертації за умови успішного виконання аспірантом його індивідуального плану. Персональна відповідальність за рівень організації наукової підготовки аспіранта покладається на наукового керівника, проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, ректора університету.
------------	---

6 –Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до розуміння широкого кола філософських питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ та процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу і контекстуалізації значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень. ЗК 4. Здатність аналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотеками (традиційними і електронними); професійно володіти основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань; використання закордонного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз Scopus Web of Science, самостійної підготовки наукових публікацій до іноземних видань та участь у міжнародних наукових проектах. ЗК 5. Здатність до застосовування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки наукових публікацій до зарубіжних видань та апікаційних форм іноземною мовою; застосування іноземної мови в самоосвітній діяльності. ЗК 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, у наукових структурах/закладах, використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами, володіти комунікативною культурою. ЗК 7. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи. Здатність працювати як автономно, самостійно, так і в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК 1. Здатність володіти педагогічною майстерністю, педагогічною технікою, професійними вміннями до передачі наукових знань майбутнім фахівцям галузі спеціальної освіти під час освітнього процесу у ЗВО з дотриманням студенто-центрованого підходу в навчанні. СК 2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з педагогічних та суміжних галузей. СК 3. Здатність до застосування найбільш передових концептуальних знань, новітніх теорій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти. СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері спеціальної освіти, інклюзивної

	освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з використанням інформаційних технологій. СК 5. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику спеціальної освіти, інклюзивної освіти на регіональному, національному та міжнародному рівнях. СК 6. Здатність дотримуватись етики досліджень, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, адаптуватися до змін у професійній діяльності. СК 7. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати освітню діяльність у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, обґрунтовано обирати і ефективно використовувати освітні технології, методи і засоби навчання й виховання осіб з особливими освітніми потребами з метою забезпечення запланованого рівня особистісного розвитку суб'єктів цільової аудиторії. СК 8. Уміння здійснювати підготовку текстів навчальних та наукових видань, навчально-методичного контенту із забезпечення навчального процесу здобувачів освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у галузі Освіта/Педагогіка, зокрема у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, професійною етикою, демонструвати загальний культурний кругозір.
ПРН 2	Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання, науково-педагогічні технології, термінологію, історію та сучасний стан розвитку спеціальної освіти, інклюзивної освіти у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.
ПРН 3	Знати закономірності і принципи організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, здійснювати підготовку текстів навчально-методичного контенту, нести відповідальність за ефективність підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта.
ПРН 4	Демонструвати дослідницькі навички (започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу), достатні для організації і проведення наукових і прикладних досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти, отримання нових знань та/або здійснення інновацій; критично аналізувати й оцінювати результати власних досліджень і інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 5	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти з дотриманням норм наукової і професійної етики, принципів академічної доброчесності.
ПРН 6	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури,

	спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
ПРН 7	Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень у сфері спеціальної освіти, інклюзивної освіти державною та іноземною (англійською) мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.
ПРН 8	Демонструвати навички міжнародного співробітництва наукової комунікації – державною, іноземними (англійською) мовами в усній та письмовій формах широкій науковій спільноті та громадськості сфери спеціальної освіти, інклюзивної освіти. Використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях.
ПРН 9	Демонструвати основні норми академічної і професійної доброчесності, прийняті науковою спільнотою у сфері викладання і науково-дослідної роботи, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
ПРН 10	Володіти цілісною системою знань про стан і генезис теорії і практики навчання, виховання, освіти дітей та дорослих з особливими освітніми потребами; здатність переробляти наукові знання і суспільний досвід стосовно до потреб практики освіти дітей і дорослих із особливими освітніми потребами
ПРН 11	Знати закономірності психічного і фізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами на різних вікових етапах, основні підходи до комплексної психолого-педагогічної оцінки їх розвитку, проблеми навчання та розвитку, впливу соціокультурного середовища на розвиток осіб з особливими освітніми потребами.
ПРН 12	Проектувати освітнє середовище, індивідуальну освітню траєкторію осіб з особливими освітніми потребами, створювати програмно-методичне забезпечення освітньої та корекційно-розвиткової роботи.
ПРН 13	Застосовувати методи і технології корекційного навчання, використовувати інформаційні технології в освіті дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 14	Формулювати мету професійного і особистісного зростання, оцінювати власні потенційні можливості, обирати продуктивні способи і шляхи розв'язання поставлених завдань, демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності. Здатність до професійного саморозвитку і самовдосконалення, максимально повно проявляти свій потенціал .
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники – доктори наук, професори, кандидати наук, доценти, провідні наукові співробітники, науково-педагогічна діяльність яких відповідає Ліцензійним умовам. Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. До реалізації програми залучається 100% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями, з них не менше 2 докторів наук. Науково-педагогічні працівники мають науковий ступінь та/або вчені звання за відповідною або

	спорідненою спеціальністю, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, наукових фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних); один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні приміщення, комп'ютерні класи, обладнані апаратним та спеціальним програмним забезпеченням. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальні, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики тощо). Викладання навчальних дисциплін освітньо-наукової програми <i>Спеціальна освіта</i> здійснюється в науково-дослідних лабораторіях і спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, актові зали, спорткомплекс, стадіон, басейн, психологічна служба, пандуси для доступу до навчальних корпусів та об'єктів інфраструктури).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний вебсайт університету https://vnu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, віртуальне навчальне середовище Moodle тощо. Аспіранти, що опановують освітньо-наукову програму <i>Спеціальна освіта</i>, можуть користуватися фондами бібліотеки Волинського національного університету імені Лесі Українки (сайт бібліотеки : https://library.vnu.edu.ua/), до складу якої входять читальні зали із наявними інформаційними ресурсами для забезпечення професійної підготовки здобувачів, а саме: ОНЛАЙН-СЕРВІСИ БІБЛІОТЕКИ: - Отримання індексів УДК/JEL; - Віртуальна довідка - Попереднє замовлення книг - Підбір документів за темою ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ВНУ: - Електронний каталог - Репозитарій ВНУ - Наукова періодика ВНУ БІБЛІОГРАФІЧНІ РЕСУРСИ : - Нові надходження - Тематична бібліографія - Бібліографія науковців ВНУ - Рекомендаційна бібліографія У процесі професійної підготовки майбутніх докторів філософії зі спеціальності <i>016 Спеціальна освіта</i> переважно використовується робота з програмами-браузерами, корпоративною електронною поштою та сервісами Google. Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет та локальної мережі університету, авторських розробок професійно викладацького складу. Фонди бібліотеки включають підручники, навчальні посібники,

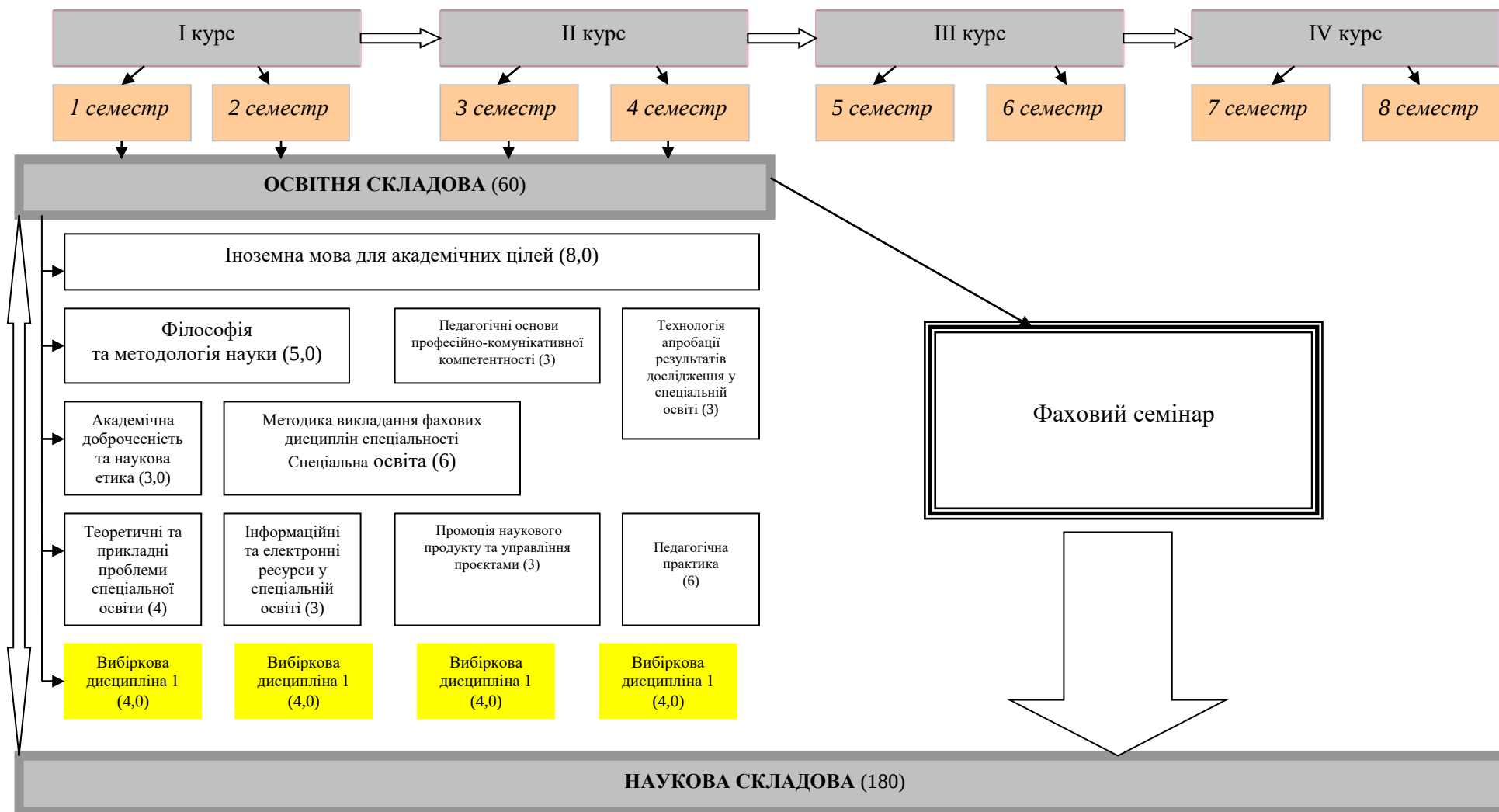
	періодичні фахові видання, довідкову та іншу навчальну літературу. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, викладачів університету. Бібліотека має інституційний репозитарій та он-лайн каталог ресурсів відкритого доступу до цифрової бібліотеки ACM (https://dl.acm.org/), до наукометричних баз: Scopus; Web of Science та до контенту Springer. У рамках проекту «Students'Mobility Capacity Buildingin Higher Educationin Ukraine and Serbia / MILETUS» програми ERASMUS+ для науковців та студентів університету відкрито доступ до SpringerLink's eBook collection - Education. Освітньо-наукова програма повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету. Здобувачам цієї програми доступні: електронний розклад, платформа дистанційного навчання Moodle, електронна кафедральна пошта; навчальні і робочі плани, графіки навчального процесу, силабуси навчальних дисциплін, програма практики, критерії оцінювання рівня підготовки, мультимедійне обладнання, електронні курси на платформі Moodle. Вимоги щодо проведення лекційних та семінарських занять визначаються Положенням про організацію освітнього процесу у ВНУ імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-.pdf та іншими внутрішніми положеннями. Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним вимогам.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка докторів філософії здійснюється на основі двосторонніх договорів між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та закладами вищої освіти за кредитно-трансферною системою, обсяг 1 кредиту складає 30 годин, що дає змогу забезпечити мобільність аспіранта на загальних підставах у межах України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів, зокрема угодами про співпрацю з деякими університетами Польщі (Академія імені Яна Длугоша (м. Ченстохова); Університет економіки в Бидгощі, Університет Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін), додатково – за ініціативою аспіранта, що підтверджується документально.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови володіння здобувачами-іноземцями українською мовою

2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їхня логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

(номер п/п)	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки (ЦЗП)			
ОК 1	Філософія та методологія науки	5	Залік, екзамен
ОК 2	Іноземна мова для академічних цілей	8	Залік, екзамен
ОК 3	Академічна доброчесність та наукова етика	3	Залік
ОК 4	Педагогічні основи професійно-комунікативної Компетентності	3	Залік
ОК 5	Промоція наукового продукту та управління проектами	3	Залік
Загальний обсяг ОК ЦЗП:		22 кредити	
Цикл професійної підготовки (ЦПП)			
ОК 6	Теоретичні та прикладні проблеми спеціальної освіти	4	Екзамен
ОК 7	Методика викладання фахових дисциплін спеціальності <i>Спеціальна освіта</i>	6	Залік, екзамен
ОК 8	Технологія апробації результатів дослідження у спеціальній освіті	3	Екзамен
ОК 9	Інформаційні та електронні ресурси у спеціальній освіті	3	Екзамен
ОК 10	Педагогічна практика	6	Залік
Загальний обсяг ОК ЦПП:		22 кредити	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		44 кредити	
Цикл вибірових освітніх компонентів (ВОК)			
ВОК 1	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
ВОК 2	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
ВОК 3	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
ВОК 4	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		16 кредитів	
Загальний обсяг освітньої програми		60 кредитів	

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

1 семестр 15 кредитів	2 семестр 15 кредитів	3 семестр 15 кредитів	4 семестр 15 кредитів	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Філософія та методологія науки Кредити-2	Філософія та методологія науки Кредити-3	Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності Кредити-3					
Іноземна мова для академічних цілей Кредити-2	Іноземна мова для академічних цілей Кредити-2	Іноземна мова для академічних цілей Кредити-2	Іноземна мова для академічних цілей Кредити-2				
Академічна доброчесність та наукова етика Кредити-3	Інформаційні та електронні ресурси у спеціальній освіті Кредити-3	Ресстрація прав інтелектуальної власності Кредити-3	Технологія апробації результатів дослідження у спеціальній освіті Кредити-3				
Теоретичні та прикладні проблеми спеціальної освіти Кредити-4	Методика викладання фахових дисциплін спеціальності Спеціальна освіта Кредити-3	Методика викладання фахових дисциплін спеціальності Спеціальна освіта Кредити-3	Педагогічна практика Кредити-6				
ВД1 Кредити-4	ВД2 Кредити-4	ВД3 Кредити-4	ВД4 Кредити-4				
Кредити-15	Кредити-15	Кредити-15	Кредити-15				Кредити-30
Підготовка та захист дисертації							
Кредити-15	Кредити-15	Кредити-15	Кредити-15	Кредити-30	Кредити-30	Кредити-30	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради для захисту дисертаційного дослідження. Обов'язковою умовою допуску до захисту дисертації є попереднє її обговорення у формі фахового семінару та повне виконання аспірантом його індивідуального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (дисертації)	Вимоги до структури та правил оформлення змісту дисертації та вимоги до процедури захисту визначаються Положенням про тимчасовий порядок підготовки та проведення захисту дисертації ступеня доктора філософії в спеціалізованих вчених радах Волинського національного університету імені Лесі Українки. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається під час фахового семінару. Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертаційна робота та анотація розміщуються на сайті Волинського національного університету імені Лесі Українки.
Вимоги до публічного захисту	Публічний захист дисертації проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, яка створюється для разового її захисту. Захист дисертації має характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також, за бажанням, присутні на засіданні. Засідання ради вважається правоможним у разі участі у ньому та голосуванні повного складу ради. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

**4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК)
компонентам освітньо-наукової програми**

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7
ОК 1.	+	+				+	
ОК 2.			+		+	+	
ОК 3.					+	+	+
ОК 4.	+	+	+			+	+
ОК 5.		+		+	+	+	
ОК 6.	+		+	+		+	
ОК 7.		+	+	+		+	+
ОК 8.	+	+	+	+			+
ОК 9.			+	+			
ОК 10.		+				+	+

5. Матриця відповідності фахових компетентностей (СК) компонентам освітньо-наукової програми

	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8
ОК 1.			+		+			
ОК 2.	+	+			+			
ОК 3.						+		+
ОК 4.	+		+	+	+			+
ОК 5.	+		+	+	+	+	+	
ОК 6.		+	+					+
ОК 7.	+		+				+	+
ОК 8.		+	+	+	+	+	+	
ОК 9.			+	+				+
ОК 10.	+	+	+				+	

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14
ОК 1.	+	+	+							+	+			
ОК 2.							+	+						
ОК 3.	+		+		+		+		+					
ОК 4.		+	+	+	+	+	+					+	+	+
ОК 5.				+	+	+	+	+				+		
ОК 6.	+	+		+	+					+	+		+	
ОК 7.	+	+	+	+					+	+		+	+	
ОК 8.		+			+		+	+		+			+	+
ОК 9.						+	+					+	+	
ОК 10.		+			+			+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньо-наукової програми

Ірина КУЗАВА